

5.7. Dějepis

5.7.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Předmět Dějepis směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně, historické pojetí života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a důležitými společenskými jevy, které se promítají do každodenního života. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v této oblasti je prevence rasistických a extrémních postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí.

Vzdělávání v předmětu dějepis směřuje k:

- Rozvíjení vlastního historického vědomí
- Vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- Získávání orientace v historickém čase
- Pochopení souvislosti dějinných událostí a procesů
- Chápání kulturní rozmanitosti světa
- Utváření pozitivního hodnotového systému

Formy a metody práce podle charakteru učiva, cílů vzdělávání a rozvíjení klíčových kompetencí u žáků:

Metody motivační – rozhovor, vyprávění, demonstrace, diskuze, debata

Metody fixační – procvičování, opakování, samostatné úkoly, sběr, třídění, zpracování a přiměřená analýza informací

Metoda expoziční – porovnávání, besedy, popis, prezentace

Formy práce – kooperativní učení, školní projekty, problémové učení, aktivní učení

Pomůcky:

Učebnice, pracovní texty, mapy, dějepisné atlasy, nástěnné tabule, obrazové encyklopedie, videokazety, historická beletrie, obrázkový materiál ...

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání (6.-9.roč.)- systém hodnocení v dějepisu zohledňuje jak prvky memorování, tak především i dovednosti, aplikace a tvořivost

Sebepoznání a sebepojetí (6.-9.roč.)- žáci si uvědomí úspěšnost při řešení zadaných úkolů a formách prověřování, v soutěžích (Olympiáda v dějepise, soutěže)

Psychohygiena (6.-9.roč.)- střídání různých forem práce

Kreativita (6.-9. roč)- schopnost zvolit vhodný postup práce

Sociální rozvoj

Poznávání lidí (6.-9.roč)- vzájemné poznávání ve třídě,historická podmíněnost přístupu k člověku

Mezilidské vztahy (6.-9. roč)- dovednost vcítit se podle možností do role různých skupin lidí v různých dobách

Kooperace a kompetice (6.-9.roč) – práce ve dvojicích a ve skupinách

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (6.- 9.roč.)

Hodnoty, postoje, praktická etika (6.- 9.roč.)

V obou okruzích: na příkladech historických situací ukázat složitost řešení problémů a rozhodování, sepětí osobností s dobou

Výchova demokratického občana

Dějepis v tomto tématu přispívá historickým pohledem k tomu aby žáci pochopili, že od počátku lidské společnosti žije člověk ve společenství, že je to tak nezbytné a že se hledají způsoby spolupráce.

Žák pochopí principy demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, forma vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie...

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Integrace Evropy,vliv Říma na raně středověké státy (6.roč)

Formování evropských států křížové výpravy, mírová poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní revoluce (7.8.roč.)

Multikulturní výchova

Dějepis má žákům poskytnout základní znalosti o kořenech a vývoji různých etnických a kulturních skupin.

Kulturní diference

Dějepis objasní zdroje, ze kterých vychází současná civilizace. Důraz je kladen právě na kulturní přínos:

6.roč. – nejstarší státy

7.roč. –byzantský kulturní sloh a vliv na Kyjevskou Rus, Franská říše, Arabská říše a islám, naše země – období V. Moravy, počátky Českého státu

Lidské vztahy

Historické příklady toho, jak často docházelo ke konfliktům z důvodů kulturních, sociálních, náboženských i jiných odlišností, nepoučitelnost lidstva.

Etnický původ

Důraz na odlišnost národnostní, sledování česko-německé otázky, indiánská a černošská otázka, holocaust.

Multikulturalita

6.roč.- různost jazyků

Princip sociálního smíru a solidarity

Správnost a potřebnost tohoto principů by měla být přirozeným vyústěním předchozích tématických okruhů.

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

Základní podmínky života

6. ročník: mladší doba kamenná, nejstarší státy

7. ročník: středověké zemědělství, vznik měst, rozvoj řemesel, obchodu, objevení Ameriky

8., 9. ročník: průmyslová revoluce

Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

8. ročník: Národní obrození

8., 9. ročník: propaganda, sdělovací prostředky, fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Učitel:

- Zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- Vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- Zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- Vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Žák:

- Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- Propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- Zařazuje rozmanité aktivity (diskuze, výklad, kreslení, řešení problémů a AV technika)
- Zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- Vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žák:

- Vyhledává informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- Samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- Vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- Zařazuje diskuzi
- Vede žáky k věcnému argumentování
- Vede žáky k práci s různými typy textu a historických materiálů

- Vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žák:

- Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- Účinně se zapojuje do diskuze, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- Rozumí různým typům textu a záznamů, obrazovým materiálům
- Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- Vytváří příznivé klima třídy
- Dodává žákům sebedůvěru
- Podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák:

- Účinně spolupracuje ve skupině
- Podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu
- Připívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanská:

Učitel:

- Reflektuje při výuce společenské a přírodní dění
- Vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- Motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- Pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák:

- Respektuje přesvědčení druhých, je schopen vcítit se do situací jiných lidí
- Odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- Chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- Respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturní a historické dědictví
- Projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl = pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní:

Učitel:

- Požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- Umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- Vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák:

- Dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- Využívá svých znalostí v běžné praxi

6. ročník

RVP	ŠVP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> - uvádí konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných znalostí - posílání a hlavní úkoly archivu, muzeí, knihoven, galerií - orientuje se v historickém čase (př.n.l., n.l.), časová osa - orientuje se v práci s historickou mapou - historické epochy v chronologickém sledu - charakterizuje různé výklady vzniku světa a člověka - charakterizuje a porovnává život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasňuje význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost - uvádí příklady archeologických kultur na našem území - rozpoznává souvislost 	<p>Úvod do vyučování dějepisu</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na časové přímce - vysvětlí proč, a kde uchováváme historické prameny - popíše práci archeologů v zemi i v regionu <p>Pravěk</p> <ul style="list-style-type: none"> - naučí se charakterizovat základní etapy vývoje člověka - vysvětlí, proč vznikalo náboženství - popíše, jak ovlivnilo podnebí život našich předků - dokáže vysvětlit rozvoj v zemědělství, zpracování kovů, ... - orientuje se na mapě – archeologická naleziště 	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání historie lidstva - význam historie, konkrétní příklady - orientace v historickém čase - časová přímka - historické prameny - muzea, archívy, galerie - báje a pověsti - archeologie - vznik a vývoj lidského rodu - starší doba kamenná - střední doba kamenná - mladší doba kamenná - pozdní doba kamenná - doba bronzová - doba železná - stěhování národů, první Slované - pravěk v českých zemích, regionu <p>Mezopotámie:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - český jazyk, 6. ročník – téma literární žánry - zeměpis, 6. ročník - orientace na mapě - vesmír, svět - výtvarná výchova - český jazyk, 6. ročník – práce s literárním textem - zeměpis, 8. ročník – obyvatelstvo - výtvarná výchova, 6. ročník – pravěké umění - český jazyk, 9. ročník – přehled o jazycích <p>Multikulturní výchova (etnický původ,</p>

6. ročník

RVP	ŠVP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých civilizací</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí obecné znaky a specifické zvláštnosti hospodářského, společenského, politického, kulturního a náboženského vývoje - objasňuje přínos starověkých států pro rozvoj světové civilizace - uvádí nejznámější typy památek jako součást světového kulturního dědictví 	<p>Starověk – nejstarší státy</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže vysvětlit vliv přírodních podmínek na vznik a vývoj států (blízkost vody, vyšší teploty,...) - orientuje se v pojmech souvisejících s demokracií - vysvětlí důležitost písma a vznik prvních zákonů - najde na mapě důležité řeky a místa vzniku starověkých států 	<ul style="list-style-type: none"> - přírodní podmínky - život v Mezopotámii - nejstarší období - Asýrie a Babylónie - Kultura a vzdělanost <p>Egypt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní podmínky - život v Egyptě - počátky starého Egypta - vývoj Egypta - kultura a vzdělanost <p>Indie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní podmínky - státní útvary v Indii - kultura a vzdělanost <p>Čína:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní podmínky - zemědělství, řemesla, obchod - čínský stát - kultura a vzdělanost 	<p>multikulturalita)</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeměpis, 8. ročník – obyvatelstvo - výtvarná výchova, 6. ročník – dějiny umění – starověké umění <p>Enviromentální výchova (vztah člověka k prostředí)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - objasňuje vliv přírodních poměrů na vývoj řecké společnosti - objasňuje úlohu báji, pověstí a náboženství v životě Řeků 	<p>Starověk – Řecko</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí objasnit význam antiky - vysvětlí úlohu náboženství a kultury v životě Řeků - srovná společnost 	<ul style="list-style-type: none"> - Přírodní podmínky - Život v Řecku - Mykénské období - Homérské období - Archaické období (Sparta, 	<ul style="list-style-type: none"> - zeměpis, 8. ročník – státy Evropy - český jazyk, 6. ročník – řecká mytologie, bájesloví - výtvarná výchova, 6. ročník –

6. ročník

RVP	ŠVP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje význam styků Řeků s okolním světem - porovnává státní zřízení a způsob života ve Spartě a Aténách - charakterizuje přínos řecké a helénistické kultury pro rozvoj evropské civilizace - demonstruje na konkrétních příkladech přínos řecké antické kultury - uvádí osobnosti řecké antiky 	<p>v Aténách a ve Spartě</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí historickou úlohu a význam Alexandra Makedonského - orientuje se na mapě – poloostrovy, místa bojů, .. <p>Starověk – Řím</p> <ul style="list-style-type: none"> - naučí se chápat rozdíl v pojmech - vysvětlí vznik a vývoj křesťanství - charakterizuje okolnosti rozpadu západořímské říše a důležitost existence východořímské říše pro současnost - vysvětlí rozdílný vývoj v různých místech Evropy - s pomocí mapy popíše územní rozsah římské říše - na konkrétních případech 	<p>Atény)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Řecko-perské války - Peloponéská válka - Klasické Řecko - Nadvláda Makedonie - Kultura věda a umění - Alexandr Veliký – helenismus <ul style="list-style-type: none"> - Přírodní podmínky, osídlení - Etruskové, počátky Říma - Život v Římě - Doba královská - Raná římská republika - Ovládnutí západního středomoří - Krize a zánik republiky - Řím za principátu - Pozdní říše římská - Kultura, umění a věda - Křesťanství - Zánik římské říše 	<p>dějiny umění, antické civilizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební výchova (dórská, aiolská stupnice) <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (jsme Evropané)</p> <ul style="list-style-type: none"> - český jazyk, 6. a 7. ročník, Biblické příběhy, I. Olbracht - zeměpis, 8. ročník – státy Evropy + politické rozdělení světa - výtvarná výchova, 6. ročník – dějiny umění – antické civilizace <p>Výchova demokratického občana (občan, občanská společnost a stát)</p>

RVP	ŠVP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje podstatu význam křesťanství a jeho souvislost s judaismem - učí se rozpoznávat příčiny zániku římského impéria	<p>rozliší stavební slohy</p> <p>Opakování učiva</p>	<p>Pravěk Nejstarší státy Řecko Řím</p>	

7. ročník

RVP	ŠVP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>-žák popíše podstatné změny v Evropě způsobené stěhováním národů</p> <p>-porovnává základní rysy západoevropské, byzantsko – slovanské a islámské kulturní činnosti</p> <p>-objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</p> <p>-vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství</p> <p>-ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</p> <p>-vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky</p> <p>-vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</p>	<p>RANÝ STŘEDOVĚK</p> <p>-dokáže charakterizovat první státní útvary v Evropě, způsob jejich řízení, postavení panovníka</p> <p>-na příkladech popíše rozdíly křesťanského náboženství a islámu</p> <p>-charakterizuje kulturu a společnost doby velkomoravské</p> <p>-rozpozná znaky románského slohu (uvede příklady této kultury v Čechách)</p> <p>-charakterizuje roli panovnických dynastií</p> <p>VRCHOLNÝ, POZDNÍ STŘEDOVĚK</p> <p>-vysvětlí změny ve způsobu života ve městech</p> <p>-na příkladech charakterizuje gotickou kulturu, vládu Karla IV.</p> <p>-vysvětlí náboženské problémy, které vyústily v husitské hnutí</p> <p>-zhodnotí význam M. J. Husa</p> <p>-pomocí mapy dokáže určit nejvýznamnější místa husitských bojů a jejich následky</p> <p>-vysvětlí příčiny vzniku stol. války</p>	<p>Zánik západoříms. říše -opakování 6. roč.</p> <p>Vytváření středověké Evropy</p> <p>Francká říše</p> <p>Byzantská říše</p> <p>Křesťanství v Evropě</p> <p>Arabové, islám</p> <p>Slované</p> <p>Sámová říše</p> <p>Velkomoravská říše</p> <p>Počátky českého státu</p> <p>Vláda Přemyslovců</p> <p>Románský sloh</p> <p>Vznik uherského a polského státu</p> <p>Křížové výpravy</p> <p>Proměna středověké krajiny</p> <p>Gotický sloh</p> <p>Lucemburkové na českém trůně</p> <p>Začátek husitské revoluce</p> <p>Husitské války</p> <p>Vláda Jiřího z Poděbrad</p> <p>Český stát za vlády Jagellonců</p> <p>Evropa v pozdním středověku</p> <p>Stoletá válka</p>	<p><u>Multikulturní výchova</u> (etnický původ, náboženské rozdíly)</p> <p>6.-7.roč. čes. jazyk - Biblické příběhy (Olbracht)</p> <p>9.roč. zeměpis – vznik ČR</p> <p>8.roč. český jazyk –Kosmas, kroniky</p> <p>9.roč. výtvarná vých. – doba románská</p> <p>7.roč. zeměpis – Izrael</p> <p><u>Environmentální výchova</u> (úrodná půda, nerostné suroviny)</p> <p>7.roč. výtvarná vých. – doba gotická</p> <p>8.roč. čes. jazyk–životopis Vita Caroli</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> (vztahy a majetkové rozdíly mezi lidmi)</p> <p><u>Výchova k myšlení v globálních souvislostech</u> (Evropa a svět)</p>

7. ročník

RVP	ŠVP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-žák popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	RANÝ NOVOVĚK -ukáže na mapě cesty zámořských plaveb a objasní jejich význam	-Objevné plavby -Civilizace Asie, Afriky, Ameriky -Hospodářské a společenské změny v Evropě 15. a 16. století	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> (nové výrobky, plodiny, materiály, nové pracovní postupy, které se staly nedílnou součástí našeho života) - <u>Multikulturní výchova</u> (etnický původ, náboženské rozdíly) Z, OV – lidé žijí společně bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, ... příslušnost -různé způsoby života s odlišným myšlením a vnímání světa
-rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů, uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	-objasní podstatu humanismu -porovnává způsob života středověkého a renesančního člověka -uvede významné představitele renesanční kultury	-Renesance a humanismus	<u>Multikulturní výchova</u> -vztahy mezi kulturami – vzájemné obohacování, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti 8. roč.. JČ – renesanční literární texty
-objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř Habs. monarchie	-vysvětlí vliv náboženství na život lidí v této době -charakterizuje postavení českých zemí v Habsburské monarchii	-Reformace -Nástup Habsburků na český trůn -Český stát v době pobělohorské	8.roč. JČ – osobnost J. A. Komenského (jeho literární texty, pedagogické působení v celé Evropě)
-na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konst. monarchie, parlamentarismus		-Absolutistická monarchie v Anglii, Francii	
-objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	TŘICETILETÁ VÁLKA -popíše příčiny náboženských válek, vysvětlí postavení českých zemí po třicetileté válce	-Česká válka -Habsburská monarchie po třicetileté válce	<u>Multikulturní výchova</u> -vztahy mezi kulturami (architektura, myšlení lidí,...)

RVP	ŠVP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	-charakterizuje barokní kulturu a uvede významné představitele	-Baroko	

8. ročník

RVP	ŠVP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-objasní postavení českého státu uvnitř Habsb. monarchie	VRCHOLNÝ NOVOVĚK -objasní vliv osvícenství a reforem Marie Terezie a Josefa II. na hospodářský, společenský a kulturní rozvoj našich zemí	- Osvícenství - Reformy Marie Terezie a Josefa II. - Rusko za Petra Velikého a Kateřiny II.	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> -význam komunikace mezi lidmi – Marie Terezie a Josef II. (zájem o způsob života a potřeby lidí)
-vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	-srovná způsob vlády a formy vlády zemí Evropy -charakterizuje vznik demokracie a kořeny rasismu na příkladu USA	-Velká Británie -Vznik USA -Dělení Polska -České země v pol. 18. století	<u>Výchova demokratického občana</u> – vznik USA (rovnost všech občanů = počátky demokracie) <u>Multikulturní výchova</u> -postavení národnostních menšin a projevy rasové nesnášenlivosti (rozdělení USA na severní a jižní část, postavení otroků na tomto území)
-objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	REVOLUCE V EVROPĚ -popíše situaci ve Francii -vysvětlí význam franc. revoluce -objasní vliv Napoleona na vývoj Evropy	-Francie (konec absolutismu, republika) -Císařství Napoleona I. -Videňský kongres	<u>Mediální výchova</u> – sledování tisku, rádia, televize (např. dohady o prostor Slavkova u Brna, kde se konala rekonstrukce bitvy „tří císařů“) <u>Výchova demokratického občana</u> - vyhlášení republiky ve Francii „Deklarace práv člověka a občana“
-charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích -porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislost s národními hnutími vybraných evropských národů	-srovná vývoj Anglie a ostatních států Evropy -popíše rozvoj průmyslové výroby a její vliv na společnost -pomocí mapy, odborné literatury objasní kulturní vývoj Evropy	-Průmyslová revoluce (Anglie,...) -Zrod kapitalistické společnosti -Habsburská monarchie v době metternichovského absolutismu -Revoluce 1848/1849 -Revoluce ve Francii, v Habs.monarchii -Pokus o sjednocení Německa a Itálie -Porevoluční Evropa -Habsburská monarchie v 2.pol.19. stol.	<u>Environmentální výchova</u> - pokles zemědělství, rozvoj průmyslu v českých zemích - vzrůst počtu obyvatel (rozšiřování měst), hospodářský rozvoj - změna krajiny, nové způsoby práce, nové technologie

8. ročník

RVP	ŠVP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
			<u>Multikulturní výchova</u> JČ – literární ukázky autorů obrození
-vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje různých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla -charakterizuje soupeření mezi velmocemi, vymezí význam kolonií	-charakterizuje důsledky průmyslové revoluce pro společnost	Imperialismus a kolonialismus Vzestup USA Rusko za posledních Romanovců	<u>Multikulturní výchova</u> -každý člověk může uplatňovat svá práva, ale také respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
-žák na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy -na příkladech demonstuje zneužití techniky v 1. světové válce a uvede důsledky	MODERNÍ DOBA -vysvětlí rozpory mezi jednotlivými státy a hlavní důvody, které vedly k vypuknutí 1.světové války -vysvětlí příčiny vzniku válečných ohnisek -popíše příčiny a průběh války -charakterizuje život na frontách za války	-Kapitalistická společnost -Měšťanská kultura -České země před 1. světovou válkou -1.světová válka -Ruská revoluce -Vztahy mezi jednotlivými státy po válce	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Válka (1914-1918) - první celosvětový konflikt <u>Multikulturní výchova</u> JČ - literární ukázky českých i světových autorů (odraz války v jejich dílech)
-rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	-charakterizuje důsledky válečné katastrofy a jejich vliv na poválečný vývoj v Evropě -objasní vznik ČSR, uvede klady a zápory mnohonárodnostního státu	- Poválečné uspořádání světa, poválečná hospodářská situace, krize - Vznik a dotvoření Československa - Československo na vzestupu - Kultura, vzdělání první republiky	<u>Enviromentální výchova</u> - po 1.světové válce nedostatek potravin, měnil se způsob zemědělství (pozemková reforma) <u>Osobnostní a sociální výchova</u> -význam komunikace mezi lidmi, ale i mezi státy. Při zakládání nové Československé republiky nestačila dohoda Čechů, ale byla nutná podpora např. Velké Británie, Francie <u>Výchova demokratického občana</u> -

RVP	ŠVP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
			první svobodné volby, schválení Ústavy ČR, Masarykova humanitní demokracie, růst vlastenectví

9. ročník

RVP	ŠVP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> -charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět -rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a nacionalismu -rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu -rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	CESTA K DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLCE <ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí vliv světové hospodářské krize na rozvoj fašismu, nacismu a komunismu -vysvětlí pojem vlast, vlastenectví, nacionalismus -porovná pojmy fašismus a komunismus 	<ul style="list-style-type: none"> - Světová hospodářská krize -Komunismus, nacismus a fašismus -Národ, vlast, vlastenectví, nacionalismus -Ohrožení demokracie totalitou -Vývoj v SSSR -Obrana demokracie a republiky -Nebezpečí nového válečného konfliktu 	<p><u>Výchova demokratického občana</u> - ohrožení demokracie (Hitler, Mussolini, Stalin)</p> <p><u>Multikulturní výchova</u> - problémy náboženské, národnostní, rasové nesnášenlivosti</p> <p>-diskriminace, rasismus, netolerance</p>
<ul style="list-style-type: none"> -na příkladech demonstruje zneužití techniky ve 2. světové válce a uvede důsledky -na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv -zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA <ul style="list-style-type: none"> -na konkrétních případech objasní pojmy xenofobie, rasismus, antisemitismus, holocaust, koncentrační tábor, pogromy,... -dokáže vysvětlit význam Mnichova v historii -objasní příčiny vypuknutí války -popíše průběh války, válečné operace, používané zbraně,... (za pomoci atlasu, mapy, literatury) -charakterizuje složité životní podmínky lidí během války -dokáže porovnat průběh 1. a 2.světové války a jejich výsledky -popíše situaci po válce na našem 	<ul style="list-style-type: none"> -Vypuknutí 2.světové války (její vývoj) -Od Mnichova k okupaci -Protektorát -Obrana národa -Heydrichiáda -Zahraniční odboj -Českoslovenští vojáci na frontách 2.světové války -Cesta ke svobodě -Charakteristické rysy války -Válka v literatuře a ve filmu 	<p><u>Mediální výchova</u></p> <p>-zveřejňování vzpomínek účastníků druhé světové války v tisku, v dokumentárních pořadech</p> <p>JČ – ukázky literárních textů (válečné zážitky mnoha spisovatelů)</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u></p> <p>-význam komunikace mezi lidmi, i mezi státy. Na příkladu Mnichovské konference žáci zjistí, že komunikace mezi státy nefunguje vždy</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u></p> <p>-celý svět zasažen válkou, utrpením</p>

9. ročník

RVP	ŠVP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	území (příklady ze života)		
-vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků -vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce -posoudí postavení rozvojových zemí, prokáže základní orientaci v problémech současného světa	SVĚT PO VÁLCE, 2. polovina 20. století -seznámí se s potrestáním válečných zločinců – procesy -charakterizuje převrat r. 1948, nástup komunismu a jeho důsledky pro společnost - charakterizuje na příkladech studenou válku -popíše rozdělení světa na východ a západ -naučí se chápat rozdíly života v západním a východním bloku -pochozí na příkladech život v komunistickém Československu -charakterizuje význam roku 1968 a 1989	-Důsledky 2. svět.války -Poválečné Československo -Prohra československé demokracie -Upevnění sovětského bloku -Komunistické Československo -Změny v Evropě v 50. a 60. letech -Československo 1968, normalizace -Sametová revoluce	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> – v době studené války vznikly organizace, do kterých byly začleněny různé státy, nutnost spolupracovat mezi sebou (RVHP, Varšavská smlouva, NATO)